

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 44/22
V Luxemburgu 10. marca 2022

Rozsudok vo veci C-177/20
Grossmania

Osoby, ktoré boli v rozpore s právom Únie zbavené svojich práv na užívanie poľnohospodárskych pozemkov v Maďarsku, by mali mať možnosť požiadať o opätovný zápis týchto práv do katastra nehnuteľností alebo o náhradu

Platí to aj v prípade, že na súde nenapadli nezákonný výmaz týchto práv

Maďarsko prijalo v roku 2013 právnu úpravu, ktorá od 1. mája 2014 zrušila práva na užívanie patriace osobám, ktoré nie sú v blízkom príbuzenskom vzťahu s vlastníkom dotknutých poľnohospodárskych pozemkov nachádzajúcich sa v tomto členskom štáte.

Grossmania, obchodná spoločnosť so sídlom v Maďarsku, ktorej spoločníkmi sú fyzické osoby, štátni príslušníci iných členských štátov než Maďarska, bola držiteľom práv na užívanie poľnohospodárskych pozemkov nachádzajúcich sa v Maďarsku. V nadväznosti na zánik týchto práv na užívanie *ex lege*, teda 1. mája 2014, v súlade s citovanou právnou úpravou boli tieto práva vymazané z katastra nehnuteľností. Grossmania nepodala proti tomuto výmazu opravný prostriedok.

Súdny dvor vo svojom rozsudku zo 6. marca 2018 vo veciach týkajúcich sa prejudiciálneho konania SEGRO a Horváth¹ rozhodol, že taká právna úprava predstavuje nedôvodné obmedzenie zásady voľného pohybu kapitálu. Súdny dvor rovnako vo svojom rozsudku z 21. mája 2019² konštatoval, že Maďarsko prijatím dotknutej vnútroštátnej právnej úpravy porušilo tú istú zásadu a právo vlastníť majetok, ktoré je zaručené Chartou základných práv Európskej únie.

V nadväznosti na prvý rozsudok požiadala Grossmania maďarské orgány o opätovný zápis svojich práv na užívanie do katastra nehnuteľnosti. Táto žiadosť však bola zamietnutá z dôvodu, že dotknutá právna úprava je stále platná a bráni požadovanému opätovnému zápisu.

Grossmania podala proti tomuto správne rozhodnutiu žalobu na vnútroštátny súd Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Správny a pracovný súd Győr, Maďarsko). Tento súd sa Súdneho dvora pýta, či napriek skutočnosti, že Grossmania na súde nenapadla výmaz svojich práv na užívanie, je aj tak povinný neuplatniť spomenutú právnu úpravu a nariadiť maďarským orgánom, aby tieto práva opätovne zapísali.

Svojím rozsudkom z dnešného dňa Súdny dvor najprv pripomína, že v prípade, že už poskytol jasnú odpoveď na prejudiciálnu otázku týkajúcu sa výkladu práva Únie, ako v prejednávanej veci v rozsudku SEGRO a Horváth, vnútroštátny súd musí urobiť všetko potrebné na to, aby bol tento výklad uplatnený.

Konkrétne vzhľadom na to, že v prejednávanej veci je dotknutá vnútroštátna právna nezlučiteľná so zásadou voľného pohybu kapitálu, je maďarský **súd povinný nepoužiť túto vnútroštátnu právnu úpravu pri preskúmaní, či žiadosť o opätovný zápis mohla byť zamietnutá.**

Ďalej z dôvodu, že Grossmania v tom čase nenapadla výmaz svojich práv na užívanie, Súdny dvor pripomína, že právo Únie v zásade nevyžaduje, aby bol správny orgán povinný zrušiť správne

¹ Rozsudok Súdneho dvora zo 6. marca 2018, SEGRO a Horváth, [C-52/16 a C-113/16](#) (pozri tiež TK [25/18](#)).

² Rozsudok Súdneho dvora z 21. mája 2019, Komisia/Maďarsko (Užívanie poľnohospodárskych pozemkov), [C-235/17](#) (pozri tiež TK [65/19](#)).

rozhodnutie, ktoré sa stalo právoplatným, hoci je v rozpore s právom Únie. Súdny dvor však zdôrazňuje, že **osobitné okolnosti môžu prinútiť vnútroštátny správny orgán opätovne preskúmať takéto rozhodnutie s cieľom nájsť rovnováhu medzi požiadavkou právnej istoty a zákonnosti z hľadiska práva Únie**. Dotknutá vnútroštátna právna úprava pritom **predstavuje zjavné a závažné porušenie zásady voľného pohybu kapitálu a práva vlastniť majetok** zaručeného Chartou a zdá sa, že mala **veľmi rozsiahle nepriaznivé hospodárske dôsledky**. V kontexte hľadania spomínanej rovnováhy tak má **v prejednávanej veci osobitný význam legalita z hľadiska práva Únie**.

Navyše Súdny dvor poznamenáva, že aj keby Grossmania na súde nenapadla výmaz svojich práv na užívanie, môže dotknutá vnútroštátna právna úprava uviesť bývalých držiteľov týchto práv do omylu, pokiaľ ide o nevyhnutnosť napadnúť akt výmazu na účely zachovania si svojich práv na užívanie. Na základe vnútroštátnej právnej úpravy totiž tieto práva zanikli *ex lege*, to znamená bez toho, aby boli na tento zánik potrebné ďalšie akty.

Za týchto podmienok Súdny dvor rozhodol, že v rámci sporu týkajúceho sa zamietnutia žiadosti o opätovný zápis vymazaných práv na užívanie **sú maďarské súdy povinné nezohľadniť dotknutý akt výmazu, hoci sa medzičasom stal právoplatným**.

Súdny dvor napokon uvádza, že **prináleží maďarským orgánom a súdom prijať všetky opatrenia vhodné na odstránenie protiprávných dôsledkov spôsobených vnútroštátnou právnou úpravou**. Takéto opatrenia môžu spočívať predovšetkým v **opätovnom zápise nezákonne vymazaných práv na užívanie do katastra nehnuteľností**. V prípade, že by sa takýto opätovný zápis ukázal ako nemožný, najmä v prípade, že by porušil práva tretích osôb, ktoré ich po výmaze dotknutých práv na užívanie nadobudli v dobrej viere, **malo by sa priznať bývalým držiteľom zrušených práv na užívanie právo na náhradu**, finančnú alebo inú, ktorej hodnota bude spôsobilá finančne nahradiť hospodársku stratu vyplývajúcu zo zrušenia týchto práv. Navyše títo bývalí držiteľia majú tiež právo na náhradu ujmy, ktorú utrpeli z dôvodu tohto zrušenia, ak sú podmienky stanovené v judikatúre Súdneho dvora splnené, čo sa zdá byť v prejednávanom prípade.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499